

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 9 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo vredniti listu. Nežalostno pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik: konsorcijski list „Edinost“. — Tisk: tiskarna „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim prejemom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglašajo se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglaševanje v četrtkovih 10 v. in. Osrednje, zahtevne, posilnice, oglaševanje za 20 v. in. Oglaševanje v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglaševanje sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi listu. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnište: inšeratični račun št. 841.652.

Laški napadi pri Tržiču, Zagraju, Plavah in na koroški in tirolski meji odbiti.

V Galiciji se umikajo Rusi na vsej črti, mestoma se boji še nadaljujejo. - V juniju ujetih 122.000 mož in uplenjenih 53 topov, 187 strojnih pušk in 58 municijskih vozov.

Veliki boji v Flandriji in v Vogezih. Angleški in francoski napadi povsod odbiti.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 16. (Kor.) Uradno se objavlja: 16. junija.
Italijani so poskušali z novimi posamičnimi napadi, a so bili povsod odbiti. Tako ob Soči pri Tržiču, Zagraju in pri Plavah, na koroški meji v ozemlju vzhodno Ploekna, na tirolskem mejnem ozemlju pa pri Peutelfsteinu.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

Vojni poročevalci na italijanskem bojišču.

DUNAJ, 16. (Kor.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Oddelki vojnega časnikarskega stana so odšli na jugozapadno bojišče.

Švicarski odposlanec na italijanski fronti.

BERN, 16. (Kor.) Zvezni svet je odpisal polkovnika Bibersteina v Avstrijo na italijansko bojišče.

* Železniška nesreča pri Florenci.

LUGANO, 16. (Kor.) Pri Florenci je zopet ponesrečil velik železniški tovorni vlak. Pet oseb je bilo ranjenih. Materijalna škoda je znatna.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 16. (Kor.) Uradno se objavlja: 16. junija.

V Galiciji Rusi kljub skrajno žilavi protioptiki niso mogli vzdržati splošnega napada zveznih armad. Po naših zmagovitih četah močno zasledovani, se umikajo ostanki potlačeni ruski armadni zborovi preko Cerkowa, Lubaczowa in Jaworowa.

Južno Ivovske ceste je armada generala Böhm - Ermolija danes ponoči zavzela z naskokom ruske postojanke na vsej fronti in vrgla sovražnika preko linije Sadowa Wisznja in Rudki.

Južno Dnjestra se vrše pred predmostji boji. Čete armade generala Pfanzerja so večeraj zjutraj zasedle Nizhovo.
Dosedanje bitke in boji tekom meseca junija so prinesli bogat plen. Od 1. do 15. junija je bilo ujetih skupno 108 oficirjev in 122.300 mož in uplenjenih 53 topov, 187 strojnih pušk in 58 municijskih vozov.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 16. (Kor.) Veliki glavni stan, 16. junija:

Vzhodno bojišče.

Ruski napadi proti nemškim postojankam jugovzhodno Marjampolja, vzhodno Avgustowa in severno Bolimowa, so bili odbiti. Naš napad na fronti Lipowo-Kalwarja, je zopet pridobil na prostoru. Zavzetih je bilo več krajev, ujetih 2040 mož in uplenjene tri strojne puške.

Severno gornje Viste so bili ruski napadi na postojanke, ki smo jih odvzeli Rusom dne 14. junija, odbiti.

Jugovzhodno bojišče.

Premagane ruske armade so poskušale večeraj na vsej fronti med Sanom in močvirji ob Dnjestru ustaviti zasledovanje zveznih armad. Zvečer so bile po hudem

boju povsod vrzene iz njihovih postojank pri Cieplach (severno Sienawie), jugozapadno Lubaczowa, zapadno Jaworowa in zapadno Sadowe Wisznje. Zasledovanje se nadaljuje.

Med močvirji ob Dnjestru in Zurawnem so pridobili Rusi nekoliko na prostoru. Splošni položaj je tamkaj neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Pobožne želje »Novoje Vremje«.

DUNAJ, 16. (Kor.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Ravnotako ostudno kakor smešno trditve prinaša »Novoje Vremje« z dne 19. maja iz Varšave. Kakor poroča vodilni ruski list, so se baje odnošaji med avstrijskimi in nemškimi vojaškimi oblastmi na Rusko - Poljskem »postrile«. Čeprav je bila vplivna sfera obeh držav določena s pomočjo linije Varšava - dunajska železnica, Nemci baje nikakor ne morejo prenehati z vmešavanjem v avstrijske zadeve in gospodarjo na avstrijskem ozemlju tako kakor v domači deželi. Pred kratkim da so Nemci prisilili svoje zaveznike k izpraznitvi Noworadomska, zasedli mesto, razpustili vse tamkajšnje pomožne komiteje, preiskali stanovanja, kjer so stanovali avstrijski oficirji in aretirali celo vrsto oseb, od katerih da je bilo 17 ustreljenih.

Kakor je ta vest neumno in debelo izmišljena, tako karakteristična je za obupna prizadevanja sovražnega časopisa, da bi zastriplo naše v viharjih preizkušeno jekleno zvezno zmerje z Nemčijo in jo diskreditiralo pri nevtralnih državah. Zato naj se takih vesti sploh ne upošteva.

† Veliki knez Konstantin Konstantinovič.

PETROGRAD, 16. (Kor.) Predsednik akademije znanosti, veliki knez Konstantin Konstantinovič je danes umrl.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 16. (Kor.) Veliki glavni stan, 16. junija:

Zapadno bojišče.

Pod vplivom ruskih porazov so Francozi in Angličani večeraj na več mestih zapadne fronte izvršili napade z močnimi silami. Angležem se je pri Ypernu posrečilo potisniti našo postojanko severno ribnika Bellewaarde nekoliko nazaj, docim sta se dva napada starih angleških divizij med cesto Estaires - La Bassée in prekopom La Bassée, popolnoma izjalovila. Sovražnik je imel težke izgube in je pustil na bojišču več strojnih pušk.

Sovražni predorni poizkus v Vogezih med dolinami potokov Fecht in Lauch, se je izjalovil.

Vrhovno armadno vodstvo.

COMPIEGNE, 16. (Kor.) »Agence Havas« poroča: V ponedeljek med peto in sedmo uro zvečer je bilo slišati dve strahoviti eksploziji. Spočetka se je domnevalo, da so sovražni letalci vrgli bombe, vendar pa se je pozneje pokazalo, da so bili to strelji nemških baterij, ki so bili oddani 24 km od Compiegna. Toda kroglice so padle v neki gozd. Vsak projekt je napravil do 10 m globoko luknjo. Povzročena materialna škoda je neznatna. Zadet ni bil nihče.

Blokada angleškega vodovja.

KRISTIANJA, 16. (Kor.) Švedski parnik »Verandi« je bil jugovzhodno Oxoe

Kakor hitro se je stemnilo in je zaprla svoje koze v hlev, je zapustila pristanišče z lahko lestvico, ki jo je poleg golobnjaka položila na tla v visoko travo.

Potem se je vrnila in je stopila v družinsko sobo, ne da bi bil kdo opazil njeno kratko odsotnost.

Vsedli so se k večerji.

Izjemni Jeronima Nicota, ki je veliko govoril o raznih vsakdanjih stvareh, so bili vsi drugi zelo tihi. Mignonne je molčala popolnoma in ni jedla. Peter je jedel veliko, izpregovoril pa tudi ni niti besedice. Gospodinja Monika, hlapec in dekla so pa tudi le tupatam izpregovorili kako besedo.

Malo pred desetimi je odšel Peter, spoznavši se s pogledom z Mignonne. Oči mlade deklice so se lesketale v mrzličnem ognju.

— To je ljubezen! — je mislil Peter.

Kmalu nato so odšli tudi ostali in kmalu so ugasnile potem vse luči v hiši.

Nekaj minut pred enajsto uro se je splazila Mignonne iz svoje sobice in je pohi-

torpediran od nemškega podmorskega čolna, ki je bil spremljan od nemške pomožne križarke. Nato je bil parnik od pomožne križarke, ki je sprejela posadko na krov, s strelji potopljen. Po drugem poročilu ni bilo nobenega podvodnika tamkaj. Pomožna križarka je položila na krov mino, ki je eksplodirala, nakar je križarka otvorila ogenj.

LONDON, 16. (Kor.) Angleška ladja »Dasabia« je bila pri Firthoftay potopljena. Parnik »Nordsee« je bil istotako potopljen.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON, 16. (Kor.) Pri predložitvi dopolnilnega proračuna v znesku 150 milijonov funtov v spodnji zbornici, je ministrski predsednik Asquith naznanil, da so znašali dnevnji vojni izdatki v preteklem letu poldrug milijon, sedaj pa so narasli na 26 milijonov. Pričakovati pa je, da se bodo dnevnji vojni stroški zvišali na tri milijone funtov.

Turško bojišče.

Boj za Dardanele.

CARIGRAD, 16. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča:

Dne 13. junija je naša, nasproti Ariburnu se nahajajoča artiljerija uničila postojanke sovražnih strojnih pušk. Ponoči dne 13. junija je poizvedovalna patrola udrila v sovražne zakope pri Seddi Bahru, uplenila eno strojno puško, 15 pušk in veliko množno patron.

Dne 14. junija je izvršilo turško letalo uspešen polet preko imbra in Lemna in vrglo na sovražno taborišče na Lemnu bombe.

Dogodki v Albaniji.

Črnogorci zasedli Tarabos.

LUGANO, 16. (Kor.) »Giornale d'Italia« poroča iz Skadra: Črnogorci so zasedli več točk ob albanskem obrežju reke Bojane, kakor tudi veliki in mali Tarabos in ga oborožili s topovi. Istočasno so se s strojnimi puškami oboroženi parniki pripravili z jezera za boj proti Skadru. Danes so zasedli Črnogorci predmostje, carinski urad in albansko vojašnico, kakor tudi Krasnik, Sece in Klementi. Albansko prebivalstvo je v očigled temu ogroženju Skadra, naprosilo italijanskega konzula za pomoč Italije, ki naj bi zasedla Medovo, Lješ in Skader in tako prehitela Črnogorce.

Hrvatski sabor.

ZAGREB, 16. (Kor.) Na današnji seji sabora je ban baron Skerlec odgovoril na interpelacijo Stjepana Radića glede postopanja s hrvatskimi vojaki o priliki njihovega pohoda skozi Reko. Izjavil je, da je ukrenil potrebne korake pri ministrskem predsedniku in da je bila odredjena odredba, da se prepreči taki dogodki. Glede nadaljnjih izjavljanj Radića, ki se tičejo Dalmacije, je ban izjavil, da se z ozirom na nagodbeni zakon ne more spuščati v to vprašanje.

Prihodnja seja v soboto.

— Le potrpi, bratranec, — je odgovorila Mignonne, — takoj boš videl.

V tem ko je Peter nejevoljno bobnal po vratih, je Mignonne vzdignila lestvico, ki jo je preje skrila v travo, in jo je postavila h golobnjaku na tisti strani, kjer se je nahajalo ono malo okence. Natrgala si je potem še šop suhe trave in plezala po lestvici navzgor.

— Poslušaj me sedaj, Peter Nicot, — je rekla potem, pomolivši glavo skozi okence.

— Najprej me pusti ven, sestričina! — je zaklical Peter in nehal bobnati po vratih.

— Vem, da se hočeš pošaliti z menoj, in ta šala je res imenitna.... zelo imenitna.... toda trajala je že dosti dolgo!...

— Rekla sem ti, da me poslušaj, Peter Nicot! — je ponavljala Mignonne tako svečanostno in resno, da je Peter umolknil in jo poslušal.

— Božja volja te je morala oslepiti in ti odvzeti pamet, — je nadaljevala Mignonne, da si se nocoj tako lahko izročil v moje roke. Hotel si umoriti mojega

ljubimca in si ga v resnici obstrelil skoraj do smrti, posilil si me in me onečastil, pa si mislil vkljub temu, da te ljubim? Misliš si, da sem te naročila semkaj, da ti dokazem to!... Priporoči svojo dušo bogu, Peter Nicot, in prosim ga, da ti odpusti on, kajti jaz ti ne morem odpustiti!

— Ha! ha! ha! — se je posmejale Peter, toda glas se mu je tresel, kar je očito kazalo, da je bila njegova veselost le prisiljena. — Pripravljaj mi smešne stvari, Mignonne; toda sedaj, ko si mi jih povedala, hitro odpi in me pusti ven, sicer se moram zadušiti tu notri, in ne vidim nič.

— Le počakaj bratranec, ti že posvečim! — je odgovorila Mignonne in se je tudi prisiljeno posmejala.

In ne da bi se zmenila za vedno silnejše Petrove klice, je vzele iz žepa svojo predpasnika krešilo in je užgala konček gobe. Potem je stisnila v roki spodaj natrgano suho travo, vteknila vanjo tlečo kresilno gobo in pihala toliko časa vanjo, da je trava zagorela s plamenom. Nato je vrgla gorečo travo v golobnjak.

— Razne politične vesti.

Povodom zasedanja hrvatskega sabora piše »Obzor«: Zaupanje, ki sta je hrvatska in skupna vlada, a v prvi vrsti vladar iz-

— Le potrpi, bratranec, — je odgovorila Mignonne, — takoj boš videl.

V tem ko je Peter nejevoljno bobnal po vratih, je Mignonne vzdignila lestvico, ki jo je preje skrila v travo, in jo je postavila h golobnjaku na tisti strani, kjer se je nahajalo ono malo okence. Natrgala si je potem še šop suhe trave in plezala po lestvici navzgor.

— Poslušaj me sedaj, Peter Nicot, — je rekla potem, pomolivši glavo skozi okence.

— Najprej me pusti ven, sestričina! — je zaklical Peter in nehal bobnati po vratih.

Volitve na Grškem.

ATENE, 16. (Kor.) »Agence d'Athènes« poroča: Pri zborniških volitvah je bilo od 316 poslancev izvoljenih: 193 prištevav Venizelosa, 100 vladnih kandidatov, ostali Rhyallisti. Theotokisti in neodvisni. Te številke se zamorejo še izpremeniti po še nedognanem volilnem rezultatu iz Macedonije.

Apel na slovenske in hrvatske prvake in poslance.

Sedaj je čas, da se otresemo te gube na našem narodnem telesu. Prejšnji, današnji in bodoči narodni spori v notranjosti monarhije nas ne morejo ovirati v tem prizadevanju: ne Nemec, ne Madjar, ne Čeh, ne Poljak nič ne izgube s tem, ako bodo v svojih časopisih naše kraje imenovali tako kakor jih imenuje ogromna večina naroda, ki biva v njih. Ne le, da nič ne izgube, marveč bodo kazali svetu, da ptuje spoštujemo in s svojim da se ponašajo. Na ta način ne bodo koristili samo nam Hrvatim in Slovincem, ampak tudi vsej državi in v tem, naravno, v prvi vrsti tudi sami sebi.

Na delo torej! Naj ne bo občine, ki se ne bi na ta ali oni način obrnila do kompetentne vlade, ali ki se ne bi pridružila splošni akciji, da se neha potajevanje slovenskih in hrvatskih krajevnih imen, kakor je bilo v navadi dosedaj, in to na uslugo zaveznika do — večeraj. Le zaradi — ljubega miru, a na škodo države, ki jej kraji pripadajo po božji in narodovi volji.

Potoki krvi, ki jih sedaj prelivajo slovenski in hrvatski sinovi na bojnih poljanah, zahtevajo tako zadoščenje — ki, hvala Bogu, ne zahteva nikakih žrtev, ampak samo zavesti, dobre volje in odločnosti onih, ki so prvi poklicani v to. A to so prvaki hrvatskega in slovenskega naroda, oziroma poslanci v zakonodajnih zastopih, kjer ni prenehalo ustavno življenje. Ti naj prvi povzdignejo svoj glas in imeli bodo za seboj ne le vse Hrvate in Slovence, ampak tudi vse poštene kroge v tej monarhiji.

Mi sinatramo za potrebno, da ravno v tem kritičnem času tudi Evropa čuje naš nedvomni sklep, a hrvatski sabor je gotovo pooblaščen, da z vsjo svojo odločnostjo naglaša ta narodni cilj. Uverjeni o patriotizmu vseh naših strank, pričakujemo tudi enodušnost saborskih sklepov, pak izrekamo nado in željo, da bodi to zasedanje važen in odločen korak k dosegi našega narodnega cilja.

Obletnica kronanja. Dne 8. t. m. je minilo 40 let, odkar je bil cesar Fran Josip v budimpeštanski cerkvi sv. Matije kronan. Tem povodom je bila v rečeni cerkvi slovensa maša.

500-letnica smrti Jana Husa. V proslavo 500-letnice smrti rektorja praške univerze, magistra Jana Husa je priredil Karl Ferdinandovo vseučilišče v prostorih muzeja kraljevske češkega znanstvenega razstava, ki bo trajala od 16. junija do 15. julija in bo vsebovala: Dozdevne ali rešenične avtografijske Husa, kar tudi pisne dokumente o njegovi osebnosti; rokopise in stare izdaje Husovih spisov pred bitko na Beli gori; ikonografijo Husa do bitke na Beligore ki kaže razvoj domnev o osebnosti Husovi in umetnosti sploh in v ta namen vse dosegljive spomine te vrsti iz označenega razdobja; razgledne znamenitih krajev in krajin iz življenja Husovega.

† Poslanec Rataj. Te dni je umrl v Vražu pri Sisku mož, čegar smrt pomenja hud

ljubimca in si ga v resnici obstrelil skoraj do smrti, posilil si me in me onečastil, pa si mislil vkljub temu, da te ljubim? Misliš si, da sem te naročila semkaj, da ti dokazem to!... Priporoči svojo dušo bogu, Peter Nicot, in prosim ga, da ti odpusti on, kajti jaz ti ne morem odpustiti!

— Ha! ha! ha! — se je posmejale Peter, toda glas se mu je tresel, kar je očito kazalo, da je bila njegova veselost le prisiljena. — Pripravljaj mi smešne stvari, Mignonne; toda sedaj, ko si mi jih povedala, hitro odpi in me pusti ven, sicer se moram zadušiti tu notri, in ne vidim nič.

— Le počakaj bratranec, ti že posvečim! — je odgovorila Mignonne in se je tudi prisiljeno posmejala.

In ne da bi se zmenila za vedno silnejše Petrove klice, je vzele iz žepa svojo predpasnika krešilo in je užgala konček gobe. Potem je stisnila v roki spodaj natrgano suho travo, vteknila vanjo tlečo kresilno gobo in pihala toliko časa vanjo, da je trava zagorela s plamenom. Nato je vrgla gorečo travo v golobnjak.

— Razne politične vesti.

Povodom zasedanja hrvatskega sabora piše »Obzor«: Zaupanje, ki sta je hrvatska in skupna vlada, a v prvi vrsti vladar iz-

— Le potrpi, bratranec, — je odgovorila Mignonne, — takoj boš videl.

V tem ko je Peter nejevoljno bobnal po vratih, je Mignonne vzdignila lestvico, ki jo je preje skrila v travo, in jo je postavila h golobnjaku na tisti strani, kjer se je nahajalo ono malo okence. Natrgala si je potem še šop suhe trave in plezala po lestvici navzgor.

— Poslušaj me sedaj, Peter Nicot, — je rekla potem, pomolivši glavo skozi okence.

— Najprej me pusti ven, sestričina! — je zaklical Peter in nehal bobnati po vratih.

— Vem, da se hočeš pošaliti z menoj, in ta šala je res imenitna.... zelo imenitna.... toda trajala je že dosti dolgo!...

— Rekla sem ti, da me poslušaj, Peter Nicot! — je ponavljala Mignonne tako svečanostno in resno, da je Peter umolknil in jo poslušal.

— Božja volja te je morala oslepiti in ti odvzeti pamet, — je nadaljevala Mignonne, da si se nocoj tako lahko izročil v moje roke. Hotel si umoriti mojega

ljubimca in si ga v resnici obstrelil skoraj do smrti, posilil si me in me onečastil, pa si mislil vkljub temu, da te ljubim? Misliš si, da sem te naročila semkaj, da ti dokazem to!... Priporoči svojo dušo bogu, Peter Nicot, in prosim ga, da ti odpusti on, kajti jaz ti ne morem odpustiti!

— Ha! ha! ha! — se je posmejale Peter, toda glas se mu je tresel, kar je očito kazalo, da je bila njegova veselost le prisiljena. — Pripravljaj mi smešne stvari, Mignonne; toda sedaj, ko si mi jih povedala, hitro odpi in me pusti ven, sicer se moram zadušiti tu notri, in ne vidim nič.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépia

XV.

Maščevanje.

Stari golobnjak je bil nekaj okrogel stolp, visok poldrug nadstropje in oddaljen kakih pet minut od pristanišča.

Golobe so pred nekaj leti premestili drugam in stari stolp so uporabljali v slučajni potrebe kot senik. Če je bila dobra letina za seno, so hranili tamkaj slabše seno z močvirnih travnikov v Ajoški dolini.

Majhno, okroglo okence, kakih dvanajst do petnajst črčevlj nad zemljo, in pa zelo močna vrata ste bili edini odprtini.

Takaj je naročila Mignonne svojega bratranca Petra Nicota.

udarac za stranko agrarcev na Češkem: Ivan Rataj. Že v mladeniški dobi se je začel udeleževati javnega življenja kot inteligenten posestnik. Zaupevanje ljudstva ga je poslalo v občinski svet, potem v okrajni odbor, l. 1889 v deželni svet, a 1898 v državni zbor. V družbi z drugimi branitelji agrarnih interesov je ustanovil „Češko kmečko zvezo“ („Selska jednota“), ki se je pozneje izpremenila v „Udruženje poljedelcev“, ki je postala temelj vsega češkega agrarizma. Vstopil v državni zbor je bil prvi predsednik češkega državnoborskega kluba in je pripadal nepretrgoma tej vplivni parlamentarni skupini. Ime Ratajevo je nerazdružno spojeno z agrarnim gibanjem v deželah čeških. Sicer odločen zastopnik interesov stuje, ki jej je pripadal, je vžival splošno spoštovanje v češkem narodu. Poljedelski sloji pa so izgubili z njim moč, ki je vsikdar zvesilo in odločno deloval zanje. Sožalje sta izrekla rodbini ekzekutivni odbor češke agrarne stranke in klub poslancev v državnem zboru. Bivši minister Prašek pa je mesto venca poslal 200 kron za nagrobni spomenik.

Minister grof Teodor Pejačević. Kakor znano, je minister za Hrvaško v ogrskem kabinetu. grof Teodor Pejačević, že od začeta vojne interniran na francoskem, kjer se je bil nahajal ob začetku vojne. Kmalu na to so listi poročali, da je minister težko bolan in da je operacija nezgodno potrebna. Kmalu pa so poročali tudi, da francoske oblasti ne postopajo z njim tako, kakor bi morale, če z ozirom na njegovo dostojanstvo, posebno pa iz oziroma na njegovo zdravstveno stanje. Če bi bilo vse resnično, kar so poročali listi, bi bila to prava sramota za Francijo. Nu, nato so začele prihajati v javnost kratke vesti od sorodnikov g. ministra samega in pokazalo se je, da one vesti niso bile v soglasju z resnico. Na g. ministru so izvedli dobro uspešno operacijo in nastanjen je bil v primernem hotelu in s primernim negovanjem. Sam minister je sporočil, da ni pretrpel od strani oblasti nobenih neugodnosti razen onih, ki so nelagodno spojene z interniranjem v takih časih. (Omejevanje svobode gibanja). Pred par tedni pa so listi širili vest, da se grof Pejačević skoro vrne v domovino, ker so imela tozadevna pogajanja s francosko vlado ugoden uspeh. Sedaj pa javlja „Obzor“ na podlagi vesti iz dobro informiranih krogov, da ta zadnja vest ne odgovarja resnici, ker pogajanja s francosko vlado za izročenje ministra Pejačevića niso še zaključena.

Cenzura v Italiji. Kakor kažejo mnoga bela mesta po nekaterih listih — „Avanti“, „Popolo d'Italia“ — je začela cenzura v Italiji jako ožročno postovati. Celo nekatera književna poročila so bila deloma zaplenjena. Drugi časopisi, n. pr. „Sampa“, niso mogli čez mejo. Od uvodnika v „Popolo d'Italia“ pod naslovom „Neizgovorjena beseda“, — ki je zavzemal tri kolone — je cenzor dopustil le citat iz govora nemškega državnega kancelarja: „Pri svojem napadu na Avstro-Ogrsko se Italijani spopadejo z nemškimi četami“. Cenzor ni dopustil niti privatne izjave Salandere, češ, da je nemški poslanik v Rimu, Flotow, — dostojen človek. To izjavo je podal Salandra neposredno po svojem kapitoljskem govoru.

„Uradno“ poročilo o koncu vojne. „Gaulois“ priobčuje naslednjo anekdoto, ki bolj kakor vsi drugi članki francoskega časopisa predstavlja razpoloženje med ljudstvom na francoskem. Nekega starega uradnika v ministrstvu, ki kot uradna oseba v svojem sosedstvu uživa veliko spoštovanje, oblegajo vsak dan, ko se vrača iz urada domov, z najraznovrstnejšimi vprašanji o vojni, posebno pa, kdaj se bo končala vojna. „Povejte nam, kdaj se bo končala vojna? Ali se to zgodi sedaj, ko je poselja vmes Italija? Vlada mora vedeti to?“ Stari gospod ni vedel, kako bi se iznebil vprašalcev in lepih vprašalk, in jim je rekel nekega dne: „Veselite se, drage dame, 18. septembra bo konec vojne!“ Med Parizankami je nastalo splošno navdušenje. Objemale so se in poljubovale. V tem radostnem vznemirjenju se je zaslišal jasen glas male deklice, ki je zaklicala: „Ne jokajte več, mati Antonija (ta čena ima na bojišču sina in dva vnuka), vojna se konča 18. septembra. To je uradno poročilo!“

Rusko ravnanje v Galiciji. Iz vrnega tiskovnega stana poročajo: Za premišljeno ravnanje Rusov v onih delih Galicije, ki jih imajo zasedene, je značilno poročilo, ki je prišlo iz Dubrovnika. Po tem poročilu so Rusi izkušali tekoni svojega bivanja tamkaj z vsemi mogočimi sredstvi pridobiti simpatije kmetijskega prebivalstva. Ruski civilni pomožni odbor je vsak dan dvakrat prehranjeval otroke in ženske, kakih 1600 oseb, kmetje pa so dobivali žito za posetev, erarične konje in vojske za obdelovanje polja. Pohištvo židov in sploh bolj urejenih stanovanj so razdeljevali kmetom in jim obljubljali zemljo graščakov. V resnici se je dobilo po kmetijskih hišah pohištvo in druge stvari iz imovitejših stanovanj.

Prodaja mesa.

Deželna oblast je nakupila v svrhu a-provizacije večjo množino ovac. Za poskušnjo se proda danes 17. junija 50 kosov v mesnici ul. G. Gallina 6 po sledečih cenah: sprednji deli po K 1'40, zadnji deli po K 1'80, drob po K 1'50 kg; glave po 30 v.

Domate vesti.

Odredbi na korist beguncem. Občinski zavod za manjša stanovanja je dal na razpolago za begunce z Goriskega in Istrije tri poslopja s 50 stanovanji. Istotako so dali gospodje nasledniki Viktorja Polacco brezplačno na razpolago za begunce III. in IV. nadstropje v hiši št. 42 v ulici Beccherie. Cesarški komisar se iskreno za-

hvaljuje za te plemenite ponudbe in je informiral interesirane, da je bilo javnega dobrodelnega društva naročeno, da naj nastani rodbine beguncev v dotičnih stanovanjih.

Pojdite v Ljubljano! Tukajšnji „Lavoratore“ je v svojem izdanju od minule nedelje priobčil dopis iz Ljubljane, ki tvori najsilnejši dokument za glavno mesto naše slovenske domovine. Pravi slavošpev je to za Ljubljano, njeno prebivalstvo, njega gostoljubje in poštenje. Ljubljana nudi sedaj — tako pripoveduje — vsled pritiska plujevce veliko mesta. Vendar pa prebivalstvo ne izkorišča te prilike in je, kar se tiče cen živil in stanovanj, onestissimo. Na vsaki ulici in v vsakem lokalu se sliši italijansko govoriti, a povsod so z Italijani vladni, prijazni in postrežljivi. — Kako se menjajo časi in ljudje žnjimi! Ni se dolgo temu, ko so pri nas v Trstu vsakemu Slovencu, čim je dal kak znak svojega slovenstva, od sebe klicali „ande a Lubiana!“, in to tako zaničevalno, kakor da ga pošiljajo kam v divje kraje, oddaljene od človeške civilizacije. Danes pa oni sami iščejo v tej Ljubljani zavetja in gostoljubja in so polni hvale o prebivalstvu tega mesta. Dajajo nam torej najlepše zadoščenje. No, to bi bila bolj stran čustvenosti, ali če hočete, občutljivosti, ako nam je to v zadoščenje. Toda stvar ima tudi svojo realno vrednost. Kajti, mnogi, kateri je zaničeval le zato, ker je imel povsem krive pojme o naših krajih in naših ljudeh in si domneval, da žive tam zunaj sami slovenski divjaki in barbari. Sedaj pa se je prepričal na svoje oči in vidi, da žive na slovenski zemlji civilizirani ljudje, ljudje v pravem smislu besede, ki v težkih časih radi pozabljajo na narodna navskrižja, slede pravilom narodne tolerance, ker vidijo v človeku — sočloveka. To častno izpričevalo je dal slovenskemu ljudstvu dopis v „Lavoratore“ od minule nedelje. To pa ni v čast samo tistemu, ki se mu izreka priznanje, ampak tudi tistemu, ki je izreka odkrito in pošteno!

Razlikujte! V hrvaških listih čitamo skoro dan na dan, kako se bo vršil „parastos“ na pravoslavnem pokopališču za katerega padlega junaka. Beležimo to v opomin onim, ki se ne morejo razlikovati med srbsko državo, s katero smo v vojni, in srbskim narodom, čegar velik del tvori pripadnost k naši monarhiji in čegar sinovi se bore v vrstah naše vojske.

Nekaj duhovnikov iz Istre se je obrnilo na zagrebški ordinarijat s prošnjo, da bi jim v slučaju evakuacije Istre podelil kako zavetje v zagrebški nadškofiji. Tem povodom je izdal generalni vikar dr. Premuš okrožnico na župnike s pozivom, naj priobčijo nadškofijski pisarni, da-li bi bili voljni sprejeti pod svojo streho katerega duhovnika iz Istre.

Reka — Italijansko mesto! Reški guverner grof Wickenburg je telefonično potem obvestil ogleškega ministrskega predsednika o bombardiranju Reke po italijanskih zrakovih. Na to poročilo je poslal grof Tisza nastopno brzojavko: „Zahvaljujete si ti na danem mi poročilu o atentatu, ki ga je Italija stavila proti mestu Reka, prošim te, izrazi moje sočutje meščanom, ki so bili poškodovani, kakor tudi moje ozirovanje pred vsem meščanstvom radi razloga, da je Italijanci zapovedništvo Italijansko mesto nebranjeno in odprto, izbralo za polje svojih junaških gest. Nadejam se, da meščanstvo s patriotično odločnostjo, prenese tak izraz iskrenega bratstva, kakor mu ga je odkrila Italija. Na koncu ti sporočam, ako bi žrtve te, ali pa atentatov, ki bi se mogli zgoditi v bodočnosti, potrebovali kako pomoč, poskrbi kraljevinski odbor za pomoč v vojni toliko za njih, kolikor za dotične rešence.“ — Ogorčenje grofa Tisze je razumljivo in njegovo sočutje z žrtvami, skupno z objavljenimi pomočjo, lepa stvar, ki jej ne bo nikdo odrekal hvale in priznanja. Ali tisti argument z Italijanstvom mesta reškega postaja že nekoliko nerazumljiva stvar. Je to ena tistih neskladnosti, ki jih mi navadni ljudje se svojimi priprostim možgani res težko razumemo. Tako n. pr. dejstvo, da se v uradnih poročilih za slovenske kraje, ki bi jih luba sosednja hotela pritegniti v imenu narodnega principa — rabijo še vedno italijanska označenja!!! Te prakse ne moremo razumeti že zato, ker vzbujajo vsaj neko dozdnevnost, kakor da bi narodni princip res dajal tu sosednji neko pravico, ki jo je topovi in junaštvo avstrijske vojske odločno odrekajo!! Zato pravimo, da so to neskladnosti, ki jih navaden človek ne more razumeti.

Devin.

„Slovenski Narod“ je priobčil nastopne podatke o zgodovini tega gradu: Ob Jadranskem morju, med Trstom in Gratežem, je stal na visoki skali tik morja starodavni ponosni grad Devin. Iz Valvazorja vemo, da je bil še v 17. stoletju večji in obsejnejši, kakor v naših časih in da je takrat stalo mogočno zidovje ne le okrog gradu, marveč tudi okrog celega kraja. Najtanjši gospodari na tem gradu, kar jih namreč pomeni zgodovina, so bili iz rodu Tynein in to že v 13. stoletju. Eden devinskih graščakov, ki so bili v neprestanih nasprotjih z oglejskimi patrijarhi, Hugon Tynein, je bil tudi deželni glavar kranjski. Okrog leta 1400 je rod Tyneinov „elendigah abgestorben“ kakor pravi Valvazor in je Rajnprecht Wallise ali Valsa dobil fevda Devin in Senožeče. Ko je tudi ta rod izumrl, je grad prišel v cesarsko posest in je na njem gospodoval cesarski kapitan, dokler niso dobili teh posestev grofje Thurn — Valsassina v l. 1459. Gospodari so se tudi še potem menjavali. Pred leti je na tem gradu gospodovala in živila dama izrednih duševnih lastnosti, princeznja Terezina Hohenlohe. Devin je nekaj spadal h kranjski deželi, pa je potem prišel k goriskim grofom. Med drugimi, ki so obiskali ta kraj, je bil tudi Anton Askerč in tudi nanj je napravil ta

grad z okolico najmočnejši vtisk. Kako tudi ne. Mogočen grad tik morja, okrog in okrog pa naš Kras, ki so ga Benečani opustošili; okrog in okrog skalovje, iz katerega klešejo pridne roke najlepši temni mramor, tod in tam malo zemlje, kjer rasejo cvetlice, ki diše lepše, kakor kjerkoli drugod in naprej vinogradi, kjer rase tako zlahka trta, da so že stari Rimljani trdili, da ta kapljica podaljša življenje in ga je, kakor pravi Valvazor, „sonderlich Livia, die Gemahlin Keisers Augusti, eine siebentzigjährige Dame fleissig zu trinken pflegen.“ Končno pravi „Slovenski Narod“ da je devinski grad slovenska postojanka ob jezikovni meji — starodaven branik.

Sladkor. Tisovni oddelek ministrskega predsedstva nam javlja: Vključ opetovanim pomirjevalnim izjavam vlade se doždeva, da se iz izvestnih krogov noče umakniti bojazen, da se bližata splošno pomanjkanje in še večje naraščanje cen tega važnega živila. V pomirjenju prebivalstva bodi povedano, da obstoječe zaloge na sladkorju popolnoma zadoščajo za potrebe čisto v tuzemstvu ter da se bo proti morebitnim poizkusom za neopravičeno višanje cen nastopalo z vso energijo. Tudi se najdejo poti in porabi sredstva, da se prepreči vsako splošnosti škodljivo nakupičevanje zalog, naj pa že izhaja iz katerih-koli razlogov. V kolikor pa bi se za sedaj v posameznih krajih z večjim konsumom pojavilo občutno pomanjkanje na sladkorju, se je že ukrenilo potrebno, da dajo tovarne — ob sodelovanju ministrstva za trgovino — občinam na razpolago množino sladkorja, potrebno za bližnje štiri tedne. Občine sprejmo sladkor v takih slučajih s sklepnim pismom.

Spominjajte se naših vojakov na bojiščih! Urad za vojno oskrbo nam piše: Po izdajstvu našega nekdanjega „zaveznika“ je našim četam nastala nova naloga — sedaj potrebujemo druge meje monarhije je zaščite proti razdevalnemu besnilu naših sovražnikov. Z navdušenim patriotizmom hite sinovi Koroske in Tirolske pod orožje, da branijo svojo deželo proti izdajalcem, in novi veliki oddelki čet so poklicani, da na jugu in jugozapadu monarhije množijo slavo avstrijskega orožja.

S tem začnemo nove skrbi tudi za nas, skrbi za blaginjo naših vrlih bratrhil vojščakov. Od strani vojne uprave se ukrepa vse možno, da se ojekleni odpora sila čet, da se opremijo potni vsem nadlogam — posebno proti vročini. Ali istotako kakor kaka domočija — pa naj je gospodar še tako temeljito in natančno preskrbel nje opravilo — še le po ljubeznivem delovanju gospodinjstva zadobiva prijazno domačnost; moramo mi vsi pomagati, da povspešujemo veselje do boja naših čet, da jim dvigamo in jačimo razpoloženje in veselje do življenja. Zato stopa urad za vojno oskrbo vnovič pred javnost s prošnjo za darove. Vse, kar more pomoči, se sprejema rado. V prvi vrsti seveda prosimo darov v denarju in lahkem poletnem perilu, varovalnih tilnika, okrepilnih in cigareta. Darovi se morejo pošiljati raznim nabiralnicam urada za vojno oskrbo vp rovinciji, ali pa centrali sami (Dunaj IX., Berggasse 16). Pakete, ki so izrecno označeni kot milosrdni darovi za vojsake in so adresirani na urad za vojno oskrbo, sprejema do teže 20 kg vsak poštni urad, da jih brezplačno pošilja dalje.

Prosta mesta v c. kr. vojaških vzgojevalnih in učnih zavodih c. kr. deželne breme. Da se za vojaško vzgojo sposobnim moškim sirotam pred sovražnikom padlih ali vojnim napotom podleglih častnikov, vojaških uradnikov in podčastnikov po poklicu nudi možnost stannu primerne preskrbe, je c. kr. ministrstvo za deželno brambo ustanovilo na c. kr. vojaški nižji realki v Brucku ob Litvi, ki se otvori s pričetkom prihodnjega šolskega leta, mnogo prostih mest. Vrh tega so taka prosta mesta na razpolago tudi na c. kr. vojaški višji realki in na c. kr. Franca Jožefa vojaški akademiji na Dunaju.

Do takih popolnih in polovičnih prostih mest pa imajo pravico ne samo sinovi vojakov, temveč tudi sinovi dvornih in civilnih državnih uradnikov, uradnikov c. kr. državnih železnic, zdravnikov in uradnikov dunajskih c. kr. bolnic in po odlokih nastavljenih poštinih mojstrov.

Tudi sinovom drugih avstrijskih državljanov se izjemoma lahko podelijo prosta mesta, ako se izkažejo z odličnimi ali vsaj z zelo dobrimi šolskimi spričevali.

Rok za vložitev tozadevnih prošenj se je podaljšal do 30. junija t. l.

Natančnejše določbe o sestavi prošenj, o potrebnih dokumentih in o drugih pogojih sprejema se nahajajo v razpisu natečaja za sprejem aspirantov v c. kr. vojaško nižjo realko v Brucku ob Litvi, v c. kr. vojaško višjo realko in v c. kr. Franca Jožefa vojaško akademijo na Dunaju. Ta razpis natečaja se dobi pri dvorni in državni tiskarni ali pa pri dvorni knjigarni L. V. Seidel & sin na Dunaju.

Jadranska banka v Trstu in podružnice, izplačevalci, sporazumno s c. kr. fin. ministrstvom glasom odloka od 11. junija 1915 št. 36668, brez odbitka stroškov vse zapadle kupone avstrijskih državnih zadolžnic.

Samomor. Samomor, ta hipna duševna prenapetost, zavzema v tukajšnji tržaški kroniki eno prvih mest. Tako je včeraj 44 letni Alojzij Gregorin, stanujoč v petem nadstropju hiše št. 11 v ulici Commerciale, sit življenja, skočil skozi okno svojega stanovanja na dvorišče in si pri tem razbil lobanjo in obeljal na mestu mr-

tev. Na lice mesta došli zdravnik je zamogel konstatirati samo smrt. Truplo samomorilca je bilo prepeljano v mrtvašnico k sv. Justu.

Nezgode. 74 letna Antonija Velset, stanujoča na tigu Cornelia Romana št. 3, se je spopadla in si pri tem zlomila levo toko. Prepeljana je bila v bolnišnico. — Enaka nesreča se je prepetila 4 letni Valeriji Zudi na stopnjicah domače hiše. Na zdravniški postaji so ji podelili prvo pomoč.

Nenadna slabost je napadla včeraj, ko je šla po ulici, 37 letno Marijo Melanič, stanujočo v zgornji Kjarboli. Potem ko ji je bila na zdravniški postaji podeljena prva pomoč, je bila prepeljana v bolnišnico.

Pes je ugriznil 54 letnega slugo Jakoba Geata, stanujočega v ulici Rena št. 3, na desno nogo. Geat se je zatekel takoj po pomoč na zdravniško postajo.

Vesti iz Istre.

Iz Boršta. Umrl je v tržaški bolnišnici včeraj naš rojak Valentin Družina, posestnik in mizar. Pokojnik je bil eden onih naših starejših mož, ki so se vedno zanimali za vsak slovenski napredek ter se ga veselili, in ravno tako je tudi tugoval, ko je moral naš narod trpeti bridke krivice. Bil je več let vnet pevec in lepo narodno petje ga je kar oživljalo. V svojem duhu je vzgojil tudi svoje otroke, od katerih so trije sinovi sedaj v vojaški službi. — Počivaj dragi Valentin v miru, sicer na tržaški zemlji, vendar pa v oni lepi naši domovini, ki si jo tolikokrat opeval!

Darovi.

VI. izkaz c. kr. namestništvu predsestništvu došlih darov za begunce iz Furlanije in Sške doline: Sinovi Asciuku K 30, osobe tvrdke M. Weiss K 100, profesor Josip Gelcich K 5, podružnica avstr. kreditnega zavoda K 1000, višji okr. zdravnik dr. August Gregorich K 10, Anton Quintavalle K 30, zbirka ces. komisarja (4. in 5. izkaz) K 3146-60, osobe mehaničnega oddelka proste luke Franca Jožefa I. K 22, baron Viktor Roner K 50, Just Stranciak K 30, tvrdka Roth & Willfort K 100, akcijska družba za izdelavo rastlinskega olja K 200, Hugon Kesel K 70, tvrdka Paolo & Fco. Tropeani K 20, zbirka ces. komisarja (6. izkaz) K 1990-60, svota K 6763-20, doslej izkazano K 41710-50, skupaj K 48478-70.

VII. izkaz darov, poslanih cesarskemu komisarju na korist beguncem iz Furlanije in Istrije: Upravništvo „Lavoratore“ K 70, upravništvo „Lavoratore“ K 40, Josip Angeli K 200, Socrate in Luigia Cufodontis K 50, dr. Karel Weiss de Welden K 30, Albert Pusch in drug K 20, Anton Delles K 50, dr. Karel M. ecchia K 20, konsumno društvo državnih uradnikov K 100, dr. Tomaž Marchič in drug K 30, odv. Emil Nebile K 30, tvrdka Hoerner in Honsell K 50, Friderik Lutherer in drug K 50, Pavel in Marija Prister K 50, Alfred Zanolle K 20, združene tovarne Godnjn, Rizzotti, Rosada K 100, Ivan Tutto prej Michele K 10, inž. Benvenuto Pajer de Nonriva K 20, tvrdka Brocchi in sin K 50, Anton D. Agostinis K 10, ces. komisar de Kreklich-Sirasoldo K 100, učenci ljudske šole v ulici Scuola popolare Ruggero Manna K 10, „Adriatica“ Società Anonima di spedizioni K 500. — Skupaj K 1670. — Prej izkazanih K 24.346-70. — Skupno K 26.016-70.

Najbolj zanimiv in najboljši slovenski ilustrovani tednik so:

ki priobčijojo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter o zanimivem ctilva pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in s. loli vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so repolitien in nestrankarski ilustrovani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ v vsod in pridobivajte naročnikov. „TEDENSKA SLIKE“ stanejo četr let K 250, pol leta K 5 — in celo leto K 10 —. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrovani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Askera ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki dobe še vse let-šnje številke.

Posiljate nam svoj naslov in poslijemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo I. sta „TEDENSKA SLIKE“ Ljubljana, Franciskanska ulica 101.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1914. K 480,984,656 23 Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1914: K 1,295,816,563. Plačana p. d. v. r. a. c. od leta 1881 do 31. decembra 1914 K 1,212,012,598.55.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdajati je sledeče ugodnosti police:

- I. Veljavni takoj od izdaja: a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vojno, kadar mora zavarovalec vršiti voj. službo, ako je vpisan v polah črne vojske. b) ako plača zavarovanje 1mo od zavarovane svote, lahko obnovi police, ki je izgubila veljavo vsled pomanjklivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev po preteku roka.
- II. Veljavni po preteku 6 mesecev od izdaja: a) zavarovane more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerikoli deželi tega sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v dvojnem.
- III. Veljavni po preteku enega leta po izdaji police: a) zavarovane se oprosti plačevanju za mesna na zavarovanju v slučaju, da postane nesposoben za delo.
- IV. Veljavni po preteku treh let od izdaja: a) Absolutna neizpodbitnost zavarovanja razun slučaju prevare. b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovalec umrl vsled samomora, ali poskušene samomora. c) Zavarovane sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2 %.

Društvo sprejema zavarovanje tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.